

“Granițe deschise pentru urși în Carpații României și Ucrainei”

“Open borders for bears between Romanian and Ukrainian Carpathians”

Raport privind situația prezentă a populației și managementului ursului brun

Întocmit de către SC Biotools SRL pentru WWF DCP Filiala Maramureș

Noiembrie 2012

INTRODUCERE

METODOLOGIA UTILIZATĂ

REZULTATE

CONCLUZII

INTRODUCERE

Prezentul raport a fost realizat în baza contractului cu nr. Nr. 038/IX din data de 01.08.2012 încheiat între SC Biotoools SRL și Asociația WWF Programul Dunare Carpati Romania, Filiala Maramures, în contextul proiectului “Granițe deschise pentru urși în Carpații României și Ucrainei”/“Open borders for bears between Romanian and Ukrainian Carpathians”, proiectul fiind implementat de către Asociația WWF Programul Dunare Carpati Romania – Filiala Maramures, Romania în parteneriat cu NGO RachivEcoTur din Ucraina și finanțat prin Programul Operational Comun de Cooperare Transfrontaliera Ungaria-Slovacia-Romania-Ucraina 2007-2013, contract de finanțare: HUSKROUA/1001/038, perioada de implementare a proiectului 01.05.2012 – 30.04.2014.

Scopul prezentului raport este de a prezenta elemente privind situația populației și managementului ursului brun în arealul proiectului “Granițe deschise pentru urși în Carpații României și Ucrainei” ca element al analizei GAP privind managementul speciei în zona transfrontalieră.

Analiza GAP a sistemului de management a speciei *Ursus arctos* reprezintă o parte importantă a activității de dezvoltare a unui sistem de management eficient pentru asigurarea pe termen lung a conservării speciei. Scopul analizei GAP este de a verifica dacă actualul sistem de management satisface nevoile de protecție a ursului brun și de a identifica eventualele decalaje sau goluri (*gap-uri*) în conservare.

Prezentul raport conține informații privind populația de urs brun în arealul proiectului, utilizând informațiile oficiale transmise de gestionarii fondurilor cinegetice din arealul proiectului pentru perioada 2007-2012. De asemenea analiza datelor s-a realizat pe baza informațiilor obținute de la Agențiile pentru Protecția Mediului Maramureș și Satu Mare, gestionari ai fondurilor cinegetice și administratori ai ariilor naturale protejate.

METODOLOGIA UTILIZATĂ

Informațiile au fost colectate pe două componente:

- Caracterizarea populației de urs;
- Probleme referitoare la managementul speciei.

Prima componentă a presupus analiza datelor privind efectivele declarate de gestionarii fondurilor cinegetice, cota stabilită și exemplarele recoltate în arealul proiectului în intervalul 2007-2012 (anexa 1). Informațiile au fost solicitate de la Agențiile pentru Protecția Mediului Maramureș și Satu Mare, fiind considerate informații oficiale. Datele oferite au fost transpuse în format GIS pentru a permite analiza informației în raport cu prezența ariilor naturale protejate.

A doua componentă se bazează pe chestionarea factorilor interesați reprezentați de Agențiile de Protecție a Mediului, administratorii ariilor naturale protejate și parțial gestionarii ai fondurilor cinegetice. Informațiile solicitate (anexa 2) au vizat identificarea problemelor legate de managementul speciei, implementarea activităților aferente responsabilităților instituționale. Informația primită a fost structurată și analizată pe tematici diferite, fiind extrase mesaje cheie pentru a evidenția percepția factorilor interesați față de managementul speciei țintă.

REZULTATE

A. MĂRIMEA POPULAȚIEI DE URS

În cazul primului raport privind mărimea populației de urs brun în zona proiectului, realizat în cadrul aceluiași contract, au fost prezentate efectivele de urs pe fonduri cinegetice raportate pentru anul 2010. Conform concluziilor acelui raport, pentru a obține o imagine mai clară asupra populației de urs, la realizarea acestui raport am utilizat date privind populația de urs pentru perioada 2007 – 2012. Conform datelor colectate de la APM Maramureș și APM Satu Mare (anexa 1), excepțional au fost raportate de la un an la altul, pe același fond cinegetic, efective cu peste 20% mai mult față de anul anterior. În această situație pentru a reduce erorile și pentru a obține o imagine cât mai aproape de realitate, pentru analiza mărimii populației de urs, s-a folosit valoarea medie a efectivelor raportate pentru fiecare fond cinegetic (fig. 2). De

asemenea s-au analizat și interpretat valorile privind populație de urs brun, raportate la întreaga suprafață a proiectului (tab. 1, fig. 1), respectiv la fondurile cinegetice suprapuse parțial sau integral pe limita fondului cinegetic.

Se poate observa că perioada 2007 – 2012 este caracterizată de fluctuații ușoare, negative și pozitive ale efectivelor (tab. 1, tab. 3), înregistrându-se o creștere a populației cu cca. 39 de exemplare. Din această perspectivă, efectivele declarate de gestionarii fondurilor cinegetice urmează tendința înregistrată la nivel național. Cu toate acestea din analiza hărților de distribuție, realizate utilizând media efectivelor pentru intervalul 2007-2012 (fig.2), se poate observa că există disimilarități între efectivele declarate în zone caracterizate de aceleași tipuri de habitate.

Tabelul 1 Efective estimate, cota alocată și exemplare recoltate în perioada 2007-2011

An	Efectiv	Cota	Recolta	% cota	% recolta
2007	226	6	4	2,65%	1,77%
2008	238	6	2	2,52%	0,84%
2009	248	5	5	2,02%	2,02%
2010	241	7	0	2,90%	0,00%
2011	262	5	1	1,91%	0,38%
2012	265	6	1	2,26%	0,38%

Pentru a reduce valorile obținute la nivelul întregului areal a proiectului, la unitatea de management reprezentată de fondul cinegetic s-au calculat mediile efectivelor declarate pe fond pentru perioada 2007 – 2012. Conform datelor prezentate în tabelul 2, se poate observa că media calculată pe fonduri cinegetice, a avut de asemenea un trend crescător, excepția fiind reprezentată de valorile calculate pentru anul 2010. Valorile medii calculate au valori cuprinse între 0 și 19,5 exemplare de urs pe fond cinegetic (valoarea calculată a varianței fiind de 22,74, calculată pentru $p < 0,05$). Valoarea medie a efectivelor pe fond cinegetic pentru tot arealul proiectului este de 5,28 ($N=47$, $p < 0,05$, intervalul de încredere 3,9299-6,7189). Valorile mari ale deviației standard, calculate, confirmă variațiile efectivelor declarate între fondurile cinegetice.

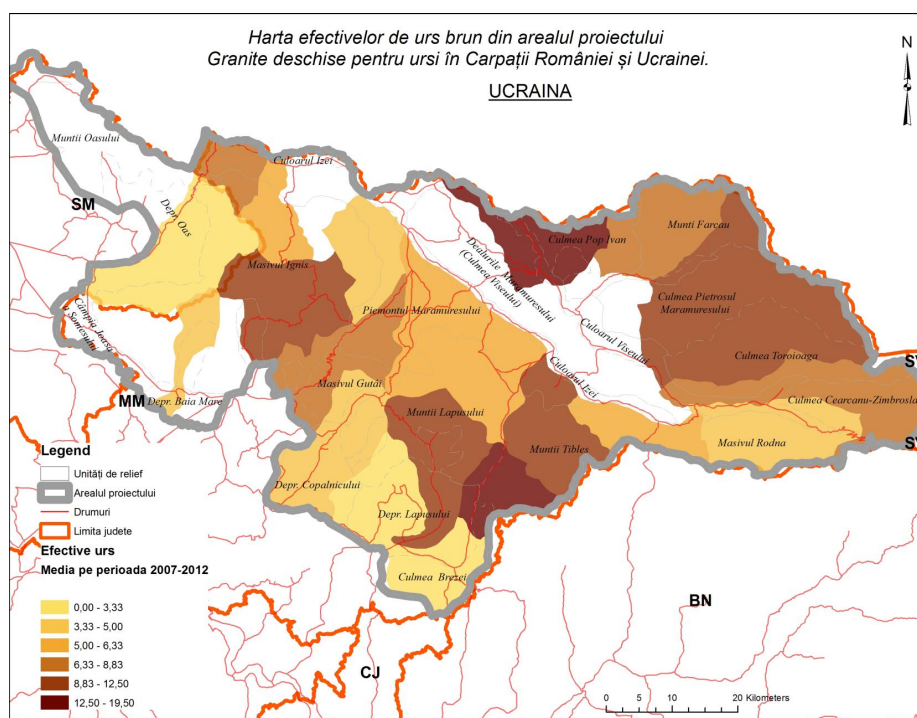

Fig. 1 Harta distribuției efectivelor de urs brun în arealul proiectului

Tabelul 2. Variația valorilor medii a efectivelor de urs pe fond cinegetic

Anul	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Media	4,8085	5,0638	5,2766	5,1277	5,5745	5,7609
Nr. fonduri	47	47	47	47	47	47
Deviația standard	4,78057	4,86516	4,90209	4,92384	4,95521	5,49013

În analiza au fost introduse și fondurile din cadrul proiectului ce nu au declarat ursul brun ca specie permanentă, deoarece există premisa ca ursul brun să fie prezent accidental în cadrul acestor fonduri amplasate la limita habitatului speciei sau în cadrul acestor fonduri să existe potențiale coridoare ecologice.

Utilizând valoarea medie calculată pe fond cinegetic, la nivelul proiectului, multiplicată cu numărul total de fonduri cinegetice, putem estima populația de urs brun în arealul proiectului este de 248 exemplare variind între un probabil minim de 184 de exemplare și un maxim de 315 exemplare.

Trendul populației

Pentru caracterizarea populației și a obiectivelor de management trendul populației este un indicator util. Deși perioada luată în calcul este relativ scurtă (6 ani) pentru caracterizarea

optimă a trendului putem afirma că în cazul populației de urs din arealul proiectului acesta este unul stabil, fiind caracterizat de o fluctuație negativă în anul 2010 (fig.2, tab. 3).

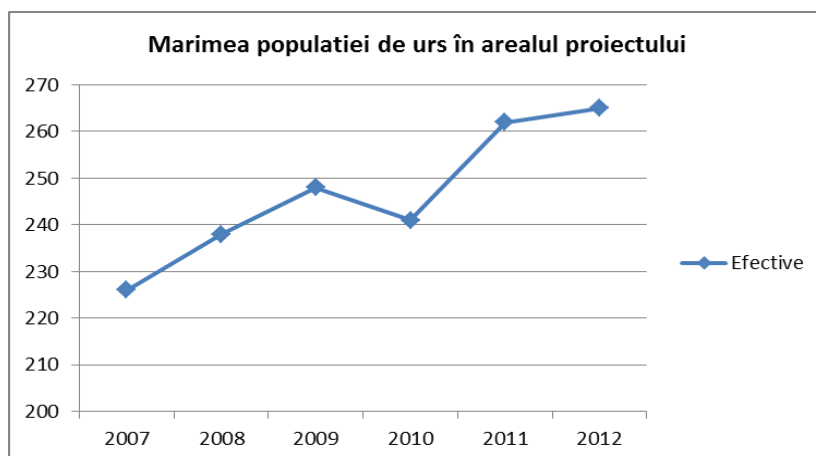

Fig. 2 Variația mărimi populației de urs in arealul proiectului

Ce surprinde însă, este valoarea creșterii populației de la un an la altul (tab. 3). Astfel această creștere în cazul unor mortalități antropice reduse (recoltă legală, braconaj și accidente) este caracterizată de variații semnificative. De asemenea pentru perioada 2009 – 2010 se poate estima o creștere a populației de peste 10%, creștere atipică pentru specia ursul brun (în cazul populației de urs din Suedia, creșterea anuală a populației de urs brun a fost estimată la 4,7% - Kinberg et al., 2004 citat de K.H.Solberg, E. Bellemain, O.M. Drageset, P. Taberlet, J.E. Swenson în *An evaluation of field and non-invasive genetic methods to estimate brown bear (Ursus arctos) population size*, Biological Conservation, no.128 , pp. 158-168, 2006).

Tabelul 3 Creșterea populației

An	Efectiv	Cresterea	% crestere
2007	226	0	0
2008	238	12	5,31%
2009	248	10	4,20%
2010	241	-7	-2,82%
2011	262	21	8,71%
2012	265	3	1,15%

Pentru a valida valorile creșterii populației în raport cu valorile declarate pentru populația de urs, s-a realizat o analiza grafică cu scopul de a stabili dacă între cele două variabile (creștere și efective) există o relație directă. Pentru setul de date corespunzător întregului areal al proiectului a fost calculat coeficientul de regresie $r^2=0.179$ ($n=6$, $p<0.05$). Astfel analiza grafică și regresia lineară (fig. 3) indică faptul că între valorile estimate și declarate la nivelul ariei proiectului și valorile calculate pentru creșterea populației nu există o legătură liniară. În aceste condiții fie dinamica populației în timp este afectată semnificativ de către factori de origine naturală (ex. resursa trofică, condiții climatice dificile) și/sau de origine antropică (braconaj), fie informațiile declarate de gestionarii fondurilor cinegetice sunt afectate de erori. Ambele situații sugerează deficiențe în ceea ce privește managementul conservativ al speciei ursul brun.

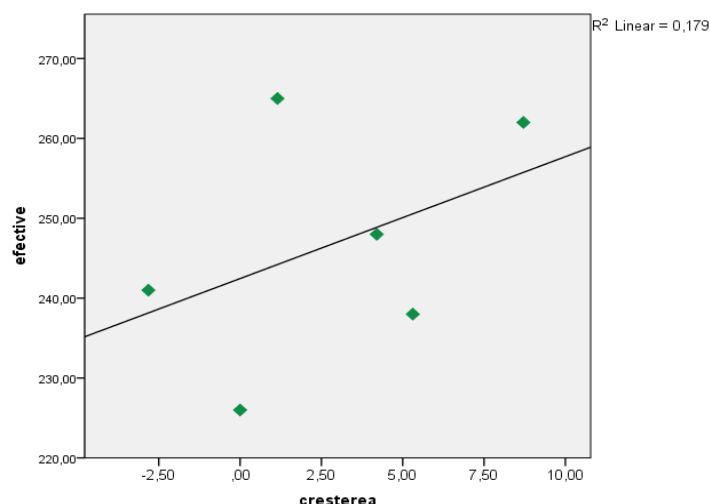

Fig. 3 Analiza grafică a regresiei lineare între creșterea calculată și efective

Managementul cinegetic

Dacă luăm în considerare cea mai apropiată valoare (aprox. 5%) a creșterii populației față de linia de regresie calculată, ca fiind valoarea cea mai apropiată de valoarea reală, putem afirma că o cotă ce variază între 2-3% poate fi considerată ca fiind suportabilă de populația de urs în condițiile în care nu mai există alte presiuni de ordin antropic precum braconajul și uciderile accidentale. Ce surprinde este faptul că, cota propusă nu a fost realizată (excepție anul 2009), în condițiile în care ea a fost distribuită îndeosebi pe zonele cu densități mari ale efectivelor de urs. Lipsa unei recolte în anul 2010 (fig. 4) sugerează lipsa interesului vânătorilor pentru zonă și nu lipsa prezenței ursului brun. De asemenea se sugerează prezența unei infrastructuri

cinegetice mai bune în zonele în care au fost recoltate exemplarele, idee susținută de observațiile personale realizate în teren. Deoarece pentru perioada studiată nu au fost identificate pagube semnificative care să susțină necesitatea recoltării unor urși problemă, putem confirma că vânătoarea are un aspect strict economic, concluzie ce vine să susțină ideile enumerate anterior.

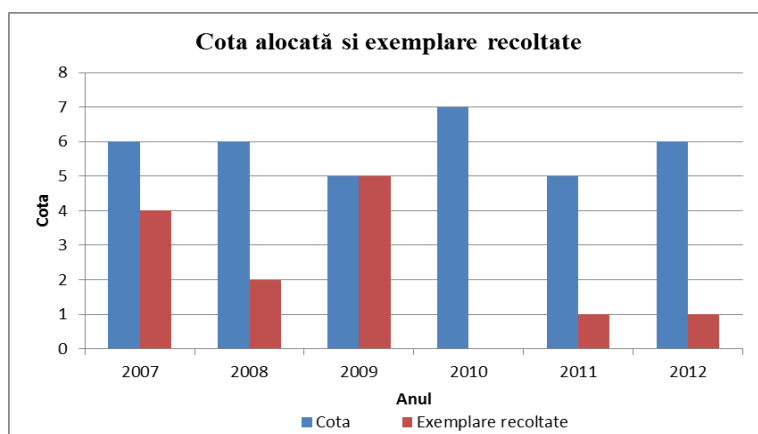

Fig. 4 Cota alocată și exemplare recoltate în perioada 2007-2012

O altă dovadă ce susține afirmația că vânătoarea ursului brun în zona studiată este orientată pe aducerea de venituri este și rezultatul corelației de tip Pearson realizată între efectivele estimate și numărul de urși recoltați în arealul proiectului (tab. 4). Valoarea coeficientului $r = -0,413$ și a valorii semnificației datelor analizate de 0,416, indică fără dubiu lipsa unei corelații semnificative între recoltă și efectivele estimate.

Tabelul 4 Calcul coeficientului de corelație Pearson

		efective	recoltă
efective	Pearson Correlation	1	-0,413
	Sig. (2-tailed)		0,416
	N	6	6
	Std. Error	0	0,379
	95% Confidence Interval	Lower	-0,997
		Upper	0,508
recoltă	Pearson Correlation	-0,413	1
	Sig. (2-tailed)	0,416	
	N	6	6
	Std. Error	0,379	0
	95% Confidence Interval	Lower	-0,997
		Upper	0,508

Acest rezultat indică faptul că vânătoarea nu este aplicată pentru menținerea unor efective optime de urs (obiectiv stabilit în planul de management al speciei realizat la nivel național în anul 2006), astfel încât și acest obiectiv este neatins de modul în care recoltarea exemplarelor de urs se realizează.

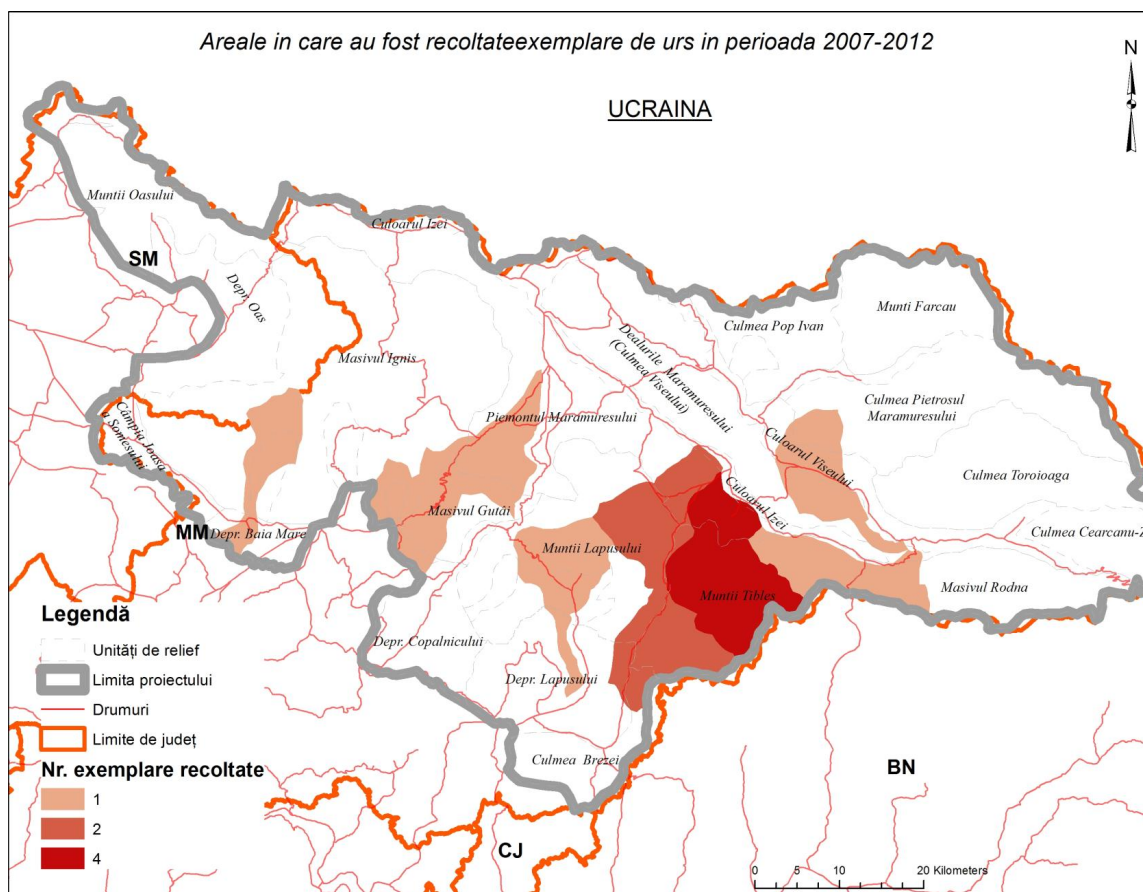

Fig. 5 Distribuția exemplarelor recoltate în arealul proiectului

Distribuția efectivelor de urs în ariile naturale protejate

Din perspectiva managementului conservativ al speciei urs brun, siturile Natura 2000 și parcurile naționale și naturale joacă un rol esențial. În cazul rezervațiilor naturale, rolul conservativ este diminuat datorită suprafețelor reduse a acestora, însă ele pot avea un rol esențial în anumite perioade (iernat, concentrări sezoniere etc.).

În analiza realizată au fost luate în considerare suprafețele siturilor Natura 2000, deoarece ele se suprapun cu limitele parcurilor și rezervațiilor din arealul proiectului și de asemenea includ în interiorul lor și rezervații de suprafețe reduse. Siturile de importanță comunitară incluse în analiza sunt: Pricop Huta Certeze, Tisa Superioară, Munții Maramureșului, Munții

În ceea ce privește specia urs brun, formularelele standard ale siturilor nu prezintă informații concrete privind populația existentă. Din cele opt situri luate în considerare, ursul nu apare pe patru din formularele standard (tab. 5), deși prezența ursului este confirmată de datele obținute la nivel de fond cinegetic. Deoarece suprapunerea fondurilor nu este integrală pe suprafața siturilor, este dificil de estimat care este populația de urs aferenta fiecărui sit, motiv pentru care s-au utilizat valorile estimate ale efectivelor cu scopul de a evidenția prezența sau absența ursului brun în ariile naturale protejate.

În cazul sitului Tisa Superioară, deoarece mare parte din fondul cinegetic Bistra este inclus în situl Munții Maramuresului, nu au fost trecute efectivele de urs pentru a nu crea și alte erori față de cele deja acceptate, legate de suprapunerea fondurilor cinegetice cu limitele siturilor. Totuși putem considera fără dubiu că probabilitatea ca ursul să fie specie rezidentă în cadrul sitului este suficient de mare pentru a estima o densitate similară cu zona Munților Maramureșului cu care de altfel se învecinează.

Tabelul 5 Siturile Natura 2000 (suprafete conform OM 2387/2011) cu prezența urs

Numele Sitului de importanță comunitară	Suprafață sit (ha)	Populație formularul standard	Populație fonduri cinegetice aferente* (valori medii 2007/2012)
Pricop Huta Certeze	3162	Prezentă	9,0
Tisa Superioară	6303	Nu apare	0,0
Munții Maramureșului	106909	Rară-Comună	87,7
Munții Rodnei	48062	Prezentă	9,0
Valea Izei Dealul Solovan	46873	Prezentă	28,8
Codrii Seculari de la Strâmbu Băiuț	2497	Nu apare	22,0
Gutâi Creasta Cocoșului	684	Prezentă	12,2
Arboretul de Castan	2087	Nu apare	0,0
Ignis	19598	Nu apare	20,2
Total	235491		188,9

*Obs. S-a luat în considerare prezența ursului funcție de suprafața fondului cinegetic inclus în situl de importanță comunitară.

Tinând cont de distribuția habitatelor forestiere în raport cu siturile de importanță comunitară și distribuția ursului, precum și de informațiile colectate din teren considerăm că prezența speciei este certă și în siturile Ignis și Codrii Seculari de la Strâmbu Băiuț. În acest sens pentru realizarea analizei GAP este important ca și aceste situri să fie luate în considerare, chiar dacă formularele standard și măsurile de management nu vizează, în acest moment, specia urs.

Se poate observa că peste 70% din efectivele de urs declarate la nivelul arealului proiectului sunt prezente în fonduri cinegetice suprapuse parțial sau integral cu ariile naturale protejate, beneficiind în acest sens cel puțin la modul teoretic de un statut suplimentar de protecție (fig.6).

Cu toate acestea din fig. 7 se poate observa că efectivele recoltate în perioada 2007-2012 sau concentrat în zona sud-estică a sitului Valea Izei Dealul Solovan.

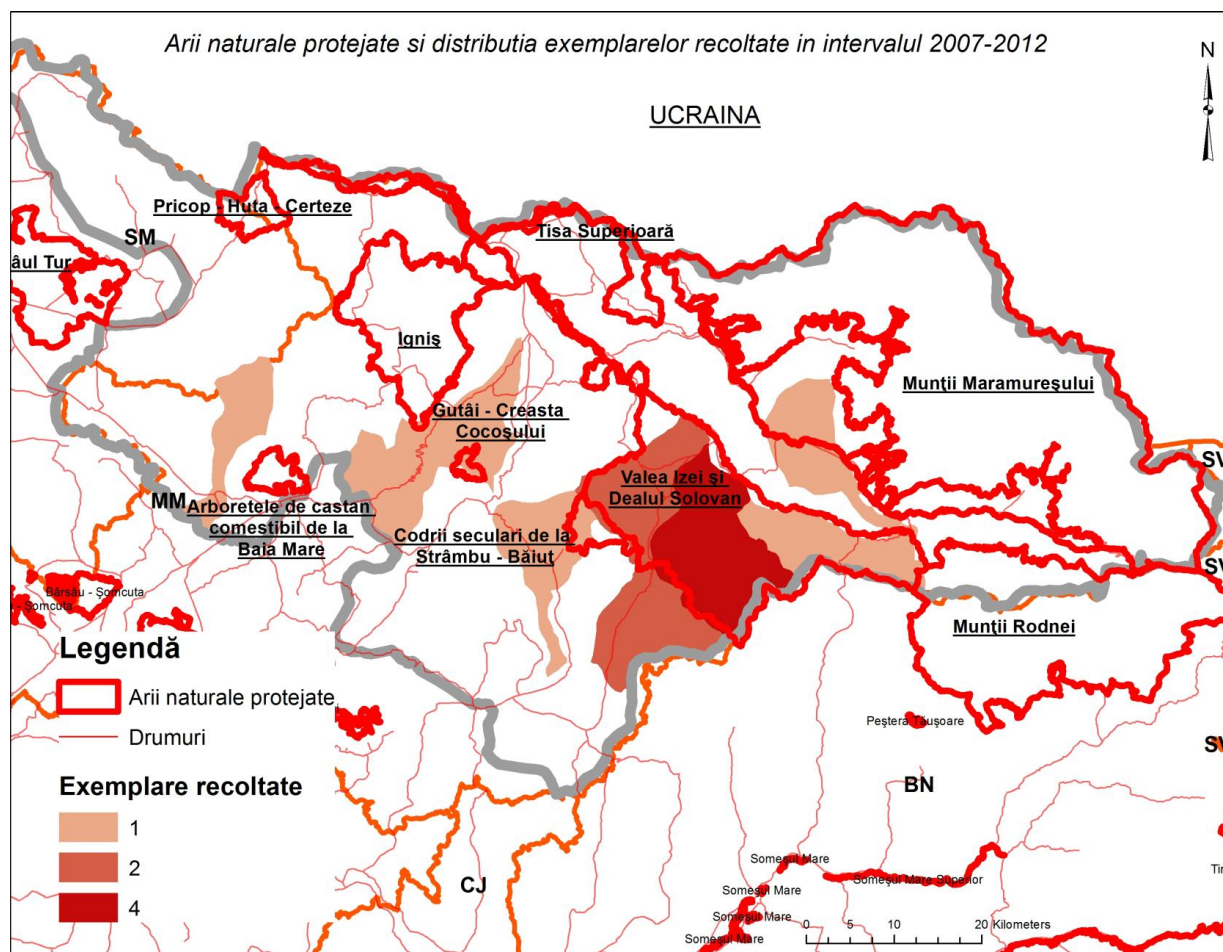

Fig. 7 Ariile naturale protejate și fondurile cinegetice în care au fost recoltate exemplare de urs în perioada 2007-2012

B. MANAGEMENTUL SPECIEI

Pentru a putea identifica opinia factorilor interesați din arealul proiectului privind managementul general al speciei, au fost realizate trei seturi de chestionare, unul pentru Agențiile pentru Protecția Mediului, unul pentru administratorii/custozii ariilor naturale protejate și unul pentru gestionarii fondurilor cinegetice. Chestionarele au fost dezvoltate separat pentru fiecare grup, având însă întrebări comune (anexa 3). În cadrul setului de întrebări, nu au fost sugerate răspunsuri, intenția nefiind de a realiza un sondaj de opinie, ci de a afla percepția respondenților asupra managementului speciei. Parte din chestionare au fost transmise electronic factorilor interesați iar parte au fost aplicate la întâlnirea cu factorii

interesați organizată de WWF DCP Filiala Maramureș la sfârșitul lunii octombrie, întâlnire la care au participat și reprezentanți ai altor instituții sau organizații.

Astfel au fost primite chestionare de la două APM-uri, șase gestionari ai fondurilor cinegetice și trei administratori/custozi ai ariilor naturale protejate (cinci arii protejate rămânând fără răspuns).

Imaginea generală asupra managementului speciei în arealul proiectului este aceeași în toate cele trei grupuri de factori interesați (tab. 6). Probleme semnificative apar la capacitatea administratorilor/custozilor de arii protejate de a caracteriza componentele managementului general al ursului brun. În acest context se poate interpreta că aceștia nu participă la procesul decizional și de asemenea nu au o relație instituțională eficientă cu ceilalți factori interesați.

Tabelul 6 Componente principale ale managementului ursului brun

	APM	Administratori/custozi	Gestionari FC
Impactul amenințărilor	Reducerea efectivelor, reducerea habitatelor	Nu știu	Reducerea efectivelor prin braconaj, degradarea habitatelor,
Management general	Nu este eficient	Nu știu	Nu este eficient
Management cinegetic	Echilibrat	Nu știu	Echilibrat
Responsabilități	Distribuite eficient	Distribuite eficient	Distribuite eficient

Obs. Componentele au fost evaluate pe baza răspunsurilor majoritare pe fiecare grup de factori interesați

Problemele de comunicare între grupuri sunt subliniate și de faptul că grupul reprezentat de gestionarii fondurilor cinegetice și de alte organizații respectiv Jandarmeria Română, indică un număr mai mare de incidente în care au fost implicate exemplare de urs față de grupul instituțional reprezentat de Agenția pentru Protecția Mediului. De asemenea în ciuda faptului că majoritatea respondenților au indicat faptul că responsabilitățile sunt distribuite eficient, majoritatea lor au reclamat lipsa implicării celorlalte instituții în activitatea curentă sau la nivel decizional.

În ceea ce privește managementul cinegetic, singurele răspunsuri ce au sugerat că managementul cinegetic este orientat spre atragerea de venituri au venit, surprinzător, din grupul gestionariilor de fonduri cinegetice, restul grupurilor sugerând că acesta este unul

echilibrat între conservare populației și venituri. Niciun repondent nu a sugerat însă că managementul ursului brun e orientat spre un management conservativ al populației.

Deoarece din perspectiva analizei GAP amenințările joacă un rol esențial, pentru fiecare amenințare a fost solicitată acordarea unui punctaj pentru caracterizarea dimensiunii impactului asupra populației speciei: 0-2 (nu e cazul), 3-5 (Scăzut), 6-8 (Mediu), 9-10 (Ridicat). Din tabelul 7 se poate observa că între grupurile de factori interesați există percepții diferite privind magnitudinea amenințărilor.

Tabelul 7 Amenințări și mărimea impactului asupra speciei

	Braconaj	Exploatare forestieră	Colectare fructe	Turism	Turism motorizat	Dezv Urbana	Management cinegetic	Fragmentare
APM Maramureș	Ridicat	Ridicat	Scăzut	Mediu	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
APM Satu Mare	Nu e cazul	Mediu	Scăzut	Scăzut	Mediu	Scăzut	Mediu	Ridicat
As. Heidelroslein	-	-	-	-	-	-	-	-
OSP Baia Mare	-	-	-	-	-	-	-	-
APNMM	Mediu	Mediu	Scăzut	Nu e cazul	Nu e cazul	Nu e cazul	Mediu	Mediu
APNMR	-	-	-	-	-	-	-	-
As. Ecologic	Nu e cazul	Nu e cazul	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Nu e cazul	Nu e cazul	Nu e cazul
APM SM (SCI Prislop-Huta-Certeze)	Nu e cazul	Mediu	Scăzut	Scăzut	Mediu	Scăzut	Mediu	Ridicat
Gestionar 1	Ridicat	Ridicat	Mediu	Scăzut	Scăzut	Nu e cazul	Scăzut	Nu e cazul
Gestionar 2	Mediu	Mediu	Nu e cazul	Mediu	Mediu	Nu e cazul	Mediu	Nu e cazul
Gestionar 3	Ridicat	Scăzut	Mediu	Scăzut	Scăzut	Nu e cazul	Scăzut	Nu e cazul
Gestionar 4	Scăzut	Mediu	Mediu	Scăzut	Scăzut	Nu e cazul	Scăzut	Nu e cazul
Gestionar 5	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Nu e cazul	Mediu	Scăzut
Gestionar 6	Mediu	Mediu	Scăzut	Nu e cazul	Nu e cazul	Nu e cazul	Mediu	Nu e cazul

Principalele amenințări la adresa speciei au fost identificate ca fiind **braconajul** și **exploatarea forestieră**. Ele au fost asociate de repondenți cu degradarea habitatului, deranj și reducerea populației. Deși majoritatea evaluărilor au sugerat un impact mediu și ridicat al braconajului, doar două chestionare contin informații certe privind actele de braconaj cunoscute oficial și unul indică neoficial doua acte de braconaj la urs. Putem concluziona că braconajul este în prezent un fenomen recunoscut la nivelul personalului din teren, însă dimensiunea la care acesta are loc este complet necunoscută la nivelul arealului proiectului, sau

la nivel instituțional. Grupul reprezentat de gestionari ai fondurilor cinegetice solicită modificări ale legislației și implicarea în forță a autorităților responsabile pentru reducerea fenomenului.

Grupul următor de amenințări este reprezentat de **colectarea fructelor** și **managementul cinegetic**, efectele fiind caracterizate ca deranj și degradarea habitatului.

Turismul și **turismul motorizat** sunt considerate ca fiind amenințări scăzute ce generează deranj, dar nu la un nivel inacceptabil. Totuși parte din gestionari solicită luarea de măsuri de management privind utilizarea ATV. Surprinzător, niciun custode sau administrator nu indică turismul motorizat ca fiind o amenințare. Agențiile de mediu indică turismul ca fiind o amenințare importantă pentru populația de urs.

Diferențe semnificative privind amenințăările apar între grupurile factorilor interesați reprezentate de instituțiile de mediu și gestionarii ai fondurilor cinegetice. Aceștia din urmă nu identifica **dezvoltarea urbană** și **fragmentarea** ca fiind o amenințare la adresa populației de urs brun, în timp ce autoritățile estimează impactul ca fiind ridicat. Diferențele pot fi datorate diferenței de perspectivă a celor două grupuri. În timp ce APM-urile, urmăresc întreg ansamblu aferent unui județ, gestionarul are viziunea teritoriilor pe care le administrează din punct de vedere cinegetic. Din perspectiva obiectivelor GAP considerăm că opinia autorității de mediu este mult mai relevantă.

În ceea ce privește amenințăările, grupul format de APM și administratori/custozi ai ariilor naturale protejate indică un număr mai mare de amenințări și cu impact mai mare, comparativ cu grupul gestionarilor, care se focusează pe probleme proprii activităților desfășurate de ei, și cu care se confruntă zilnic, respectiv braconajul și exploatarea forestieră.

În cadrul chestionarelor, au mai fost identificate și alte probleme legate de managementul ursului brun, fără a fi solicitată clar, de către noi, indicarea sau evaluare acestora:

- Informații incorecte privind efectivele de urs brun (inclusiv gestionari au confirmat acest aspect)
- Lipsa resurselor financiare și umane, dar și a logisticii necesare activităților curente (aspect semnalizat de toate grupurile)
- Lipsa comunicării între instituții și organizații (atât la nivel de grup cât și între grupuri)
- Lipsa măsurilor concrete de conservare

- Legislație stufoasă și inefficientă (cle puțin din perspectiva braconajului)
- Contracte (de parteneriat, custodie sau gestiune) ce nu sunt respectate

CONCLUZII

La momentul întocmirii prezentului raport nu există informații certe privind populația de urs brun și a managementului acestuia. În ceea ce privește populația nu există informații valide privind dimensiunea structura și dinamica acesteia. În aceste condiții evaluarea statutului de conservare și a stabilirea perspectivelor pe termen lung nu pot fi realizate la nivelul întregului areal al proiectului, fără colectarea de informații suplimentare de o precizie mai ridicată. Deși trendul pare a fi unul stabil, amenințările identificate pun sub semnul întrebării eficiența sistemului de management, ce nu este caracterizat de obiective clare și precise, atât la nivel de fond cinegetic cât și la nivel de arii naturale protejate. Informațiile colectate sunt evazive, cu caracter neutru sugerând lipsa de informații, lipsa responsabilităților și a obiectivelor asumate, iar în unele aspecte precum braconajul informația este contradictorie.

Lipsa informațiilor fundamentale precum distribuția și dinamica populației, conflictele om-urs, coridoare ecologice etc. informații ce ar trebui să asigure structura unui management conservativ eficient, contribuie la menținerea unor ambiguități în planificarea unor măsuri de conservare. Managementul este unul fragmentat, la nivel de fond cinegetic în principal, și la nivel de arie protejată în secundar, fără conectivitate între aceste elemente, indiferent de categoria de informații sau activități. În plus activitățile și acțiunile orientate asupra populației de urs sunt diferențiate de la o zona la alta, în funcție de factori ce par a nu avea nicio legătură cu obiectivele de conservare pe termen lung.

Nu există o comunicare între grupurile de factori interesați în ceea ce privește managementul informației sau privind activitățile desfășurate. Mai mult se pare că la nivelul custozilor/administratorilor de arii protejate nu există parteneriate sau susținere reciprocă în consolidarea informațiilor și managementului speciei.

Toate grupurile implicate consideră ca fiind extrem de importante identificarea efectivelor reale de urs, alocarea de resurse, identificarea zonelor importante pentru conservare și aplicarea unui management diferențiat, implicarea activă a tuturor organizațiilor, stoparea braconajului și asumarea responsabilităților.

Anexe

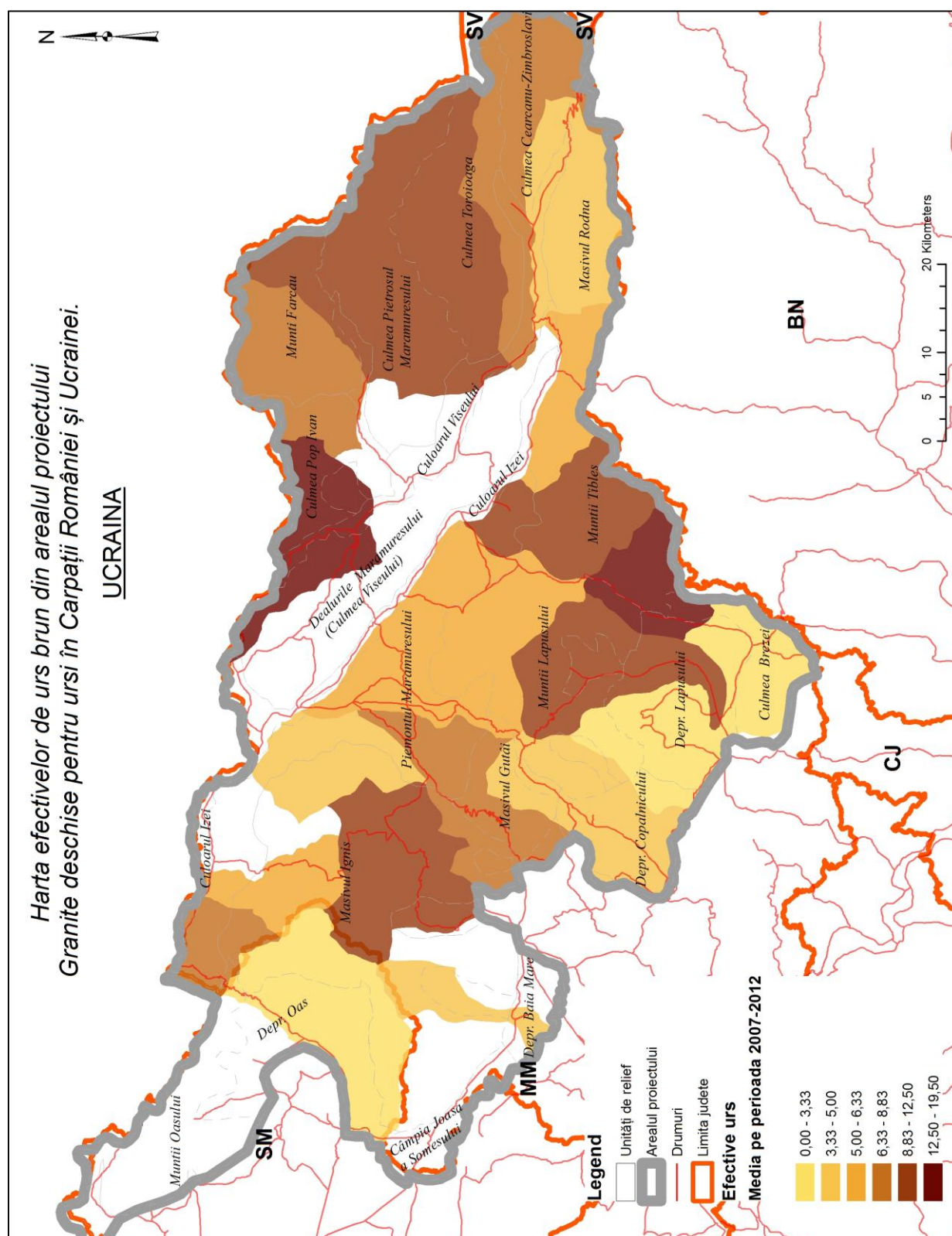

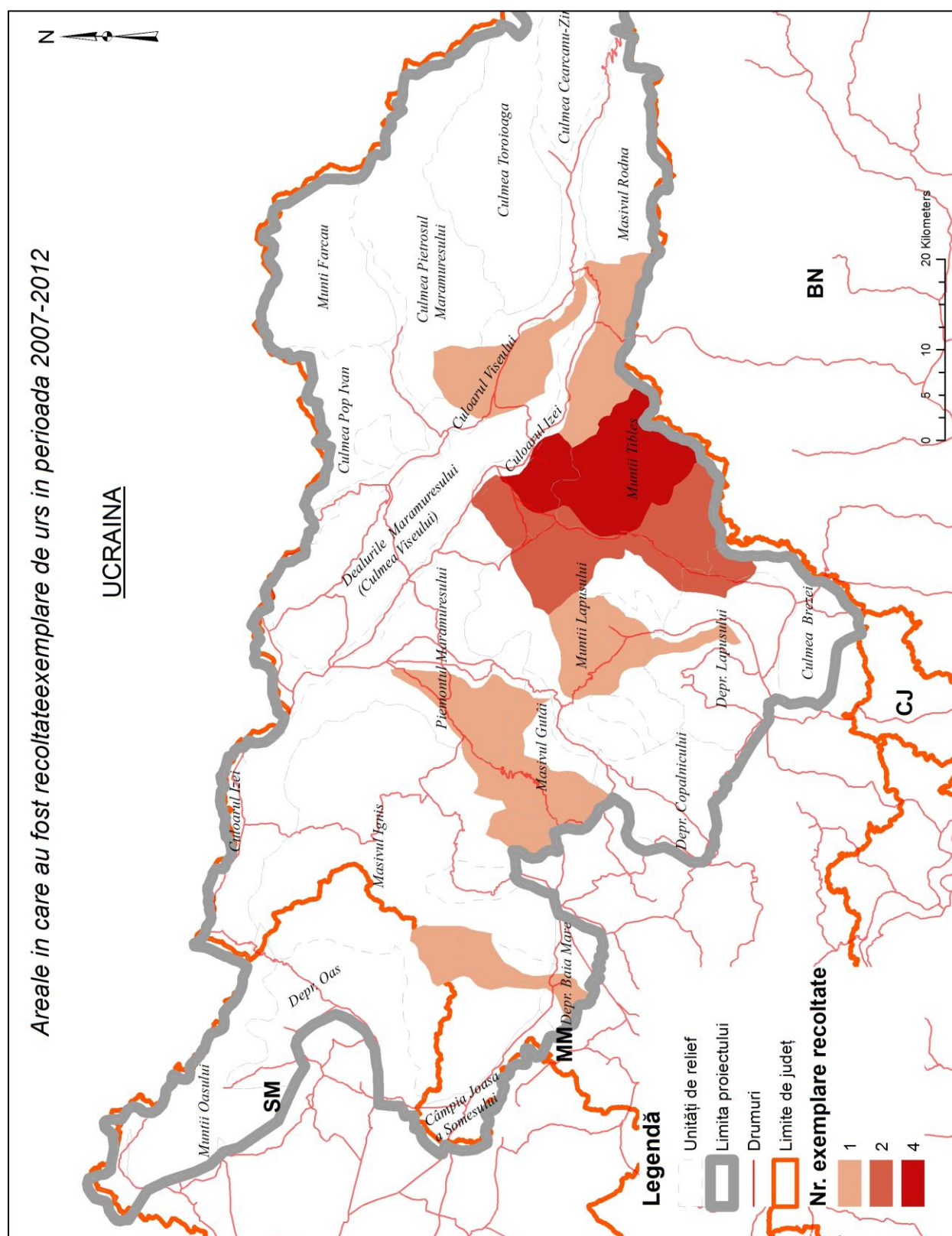
Centralizator distributie, efective și recoltă

JUDET	NUME	2007			2008			2009			2010			2011			2012		
		Efectiv estimat	Cota propusa	Cota realizata	Efectiv estimat	Cota propusa	Cota realizata	Efectiv estimat	Cota propusa	Cota realizata	Efectiv estimat	Cota propusa	Cota realizata	Efectiv estimat	Cota propusa	Cota realizata	Efectiv estimat	Cota propusa	Cota realizata
MM	BISTRITA - TIBAU	12	1	0	12	1	0	12	0	0	7	0	0	10	0	0	0	0	0
MM	CISLA	6	0	0	6	0	0	9	0	0	8	0	0	8	1	0	9	1	0
MM	VALEA BABEI	9	0	0	10	0	0	10	0	0	10	1	0	14	1	0	14	1	0
MM	NOVAT	10	0	0	9	0	0	10	0	0	10	0	0	12	0	0	8	0	0
MM	FAINA	11	0	0	11	1	0	11	0	0	11	0	0	9	0	0	9	0	0
MM	RICA	11	0	0	10	0	0	10	0	0	10	0	0	10	0	0	11	0	0
MM	SOCOLOU	7	0	0	8	0	0	8	0	0	8	0	0	3	0	0	11	0	0
MM	WISEU	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
MM	SALISTE	4	0	0	7	0	0	7	1	1	6	0	0	6	0	0	5	0	0
MM	IZA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MM	RONISOARA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MM	BARSANA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MM	BOTIZA	6	1	1	6	0	0	6	1	1	6	0	0	6	0	0	8	0	0
MM	SLATIOARA	4	0	0	3	0	0	3	0	0	3	0	0	11	0	0	13	0	0
MM	BUDESTI	0	0	0	4	0	0	6	0	0	6	0	0	6	0	0	11	0	0
MM	AGRIS	4	0	0	5	0	0	6	0	0	5	0	0	5	0	0	5	0	0
MM	CAMPULUNG TISA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MM	SAPANTA	3	0	0	7	0	0	6	0	0	6	0	0	6	0	0	6	0	0
MM	HUTA	7	0	0	7	0	0	8	0	0	7	1	0	8	0	0	8	0	0
MM	IZVOARE	7	0	0	9	0	0	10	0	0	10	1	0	10	0	0	11	1	0
MM	VALEA NEAGRA	12	0	0	11	0	0	11	0	0	13	0	0	14	0	0	14	0	0
MM	BAITA	3	1	0	3	0	0	3	1	1	3	0	0	6	0	0	6	0	0
MM	BAIA MARE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MM	CICARLAU	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MM	TIBLES	19	1	1	20	0	1	20	0	0	20	1	0	19	1	0	19	0	0
MM	CIOCOTIS	3	0	0	3	0	0	3	0	0	6	0	0	6	0	0	7	0	0
MM	SATRA	3	0	0	3	0	0	3	0	0	3	0	0	4	0	0	4	0	0
SM	BIXAD	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SM	CAMARZANA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MM	VALEA MARE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SM	HUTA - CERTEZE	1	0	0	2	0	0	1	0	0	1	0	0	2	0	0	2	0	0
MM	SABISA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SM	GHERTA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SM	BATARCI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MM	REPEDEA	8	0	0	8	0	0	8	0	0	9	0	0	11	0	0	0	0	0
MM	BISTRA	14	0	0	15	0	0	14	0	0	16	0	0	15	0	0	14	1	0
MM	RUSCOVA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

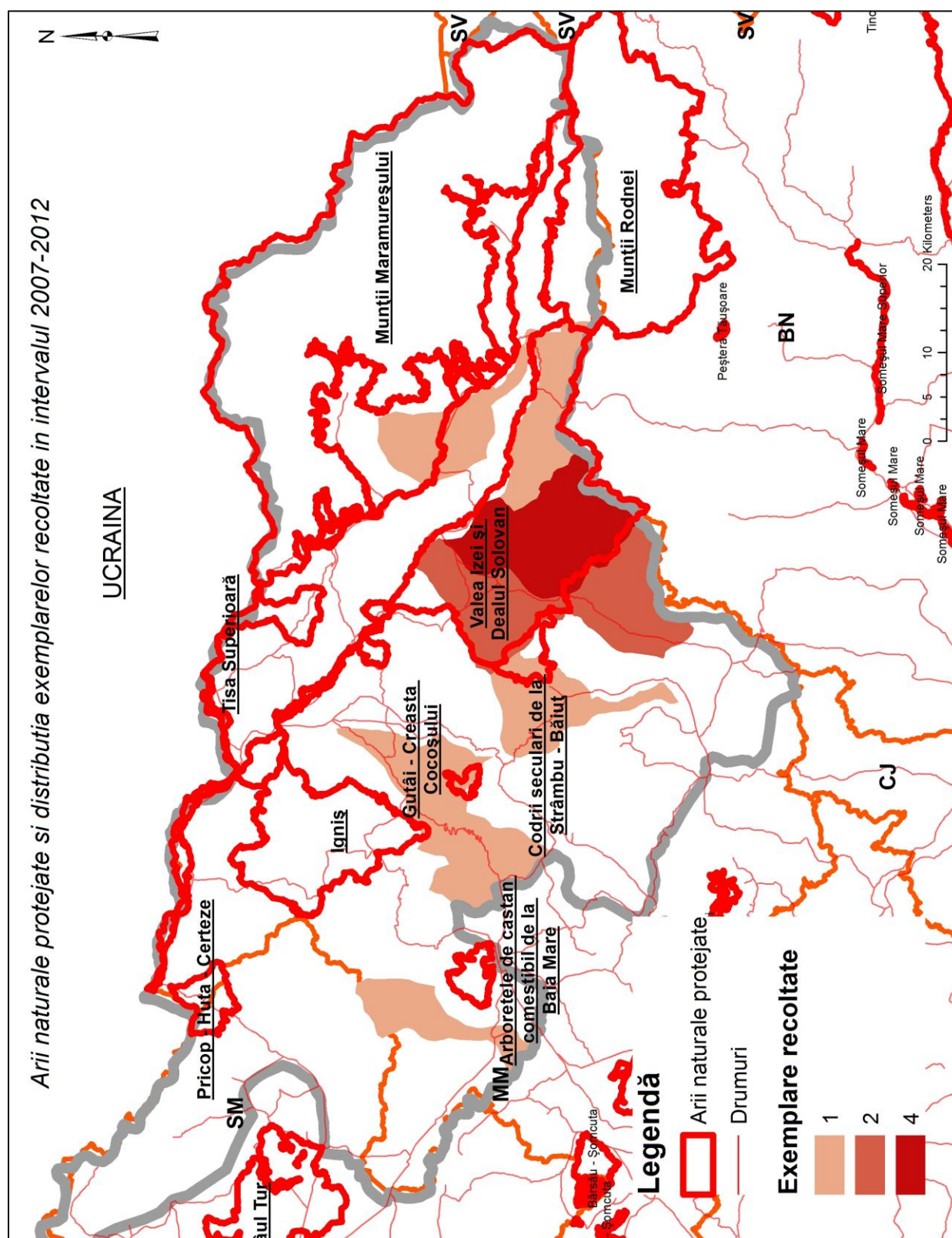

MM	CAVNIC - PLOPIS	5	0	0	2	0	0	5	0	0	5	0	0	6	0	0	6	0	0
MM	SUCIURI - GROSI	3	0	0	3	0	0	3	0	0	3	0	0	5	0	0	3	0	0
SM	RACSA	2	0	0	2	0	0	2	0	0	2	0	0	2	0	0	2	0	0
SM	NEGREȘTI	3	0	0	3	0	0	3	0	0	3	0	0	3	0	0	3	0	0
MM	BAIA SPRIE - GUTIN	6	1	1	7	1	0	8	0	0	8	1	0	8	1	0	7	0	0
MM	BAICU - IEUD	12	1	1	12	1	1	12	1	1	12	1	0	7	1	1	8	1	0
MM	PRISLOP	5	0	0	5	0	0	5	0	0	5	0	0	4	0	0	4	0	0
MM	PIETROȘU	5	0	0	4	0	0	4	0	0	0	0	0	6	0	0	7	0	0
MM	RIOAIA	9	0	0	8	1	0	8	0	0	8	0	0	8	0	0	20	0	0
MM	STRAMBU	12	0	0	13	1	0	13	1	1	11	1	0	12	0	0	10	1	0
		226	6	4	238	6	2	248	5	5	241	7	0	262	5	1	265	6	1

ANEXA 3**CHESTIONAR PENTRU APM****1. APM****2. Persoana care a completat chestionarul, funcția****3. Credeți că statutul actual de conservare este unul favorabil, la nivelul județului?**

☐Da ☐Nu ☐Nu stiu

4. Va rugăm precizați dacă pentru intervalul 2007-2012 aveți informații oficiale sau neoficiale câți urși (indivizi de urs) au fost braconaj în fiecare an:

2007 ind. 2008ind. 2009.....ind. 2010.....ind. 2011.....ind. 2012.....ind.

Vă rugăm menționați zona unde au fost înregistrate acte de braconaj:

5. Va rugăm precizați care credeți ca sunt amenințările principale la adresa speciei. Acordați cate un punctaj de la 1 la 10 pentru fiecare amenințare sau presiune prezentată în cele ce urmează:

Braconaj puncte

Exploatarea forestieră puncte

Colectare fructe de pădure..... puncte

Turism puncte

Turism cu ATV sau alte mijloace motorizate puncte

Dezvoltarea urbană puncte

Managementul cinegetic actualpuncte

Fragmentarea habitatuluipuncte

Alte amenințări:

6. Vă rugăm descrieți în câteva propoziții modul în care amenințările prezentate anterior pot afecta populația de urs din zona proiectului:**7. Va rugăm precizați pentru intervalul 2007-2012 câte pagube sau incidente în care au fost implicați urși, au fost semnalate în fiecare an în zona proiectului:**

2007 2008 2009..... 2010..... 2011..... 2012.....

8. Credeți că managementul actual al ursului brun în județul Maramureș este unul eficient? Vă rugăm detaliați.**9. Credeți că managementul cinegetic în județul Maramureș este orientat spre menținerea unei populații viabile de urs sau este orientat strict spre obținerea unor venituri? Vă rugăm detaliați.****10. Credeți ca structura actuală a responsabilităților privind managementul ursului este în favoarea speciei? Dacă NU, specificați cum vedeți dumneavoastră managementul instituțional?****11. Alte comentarii/observatii/propuneri/informații considerate importante de dumneavoastră.**

CHESTIONAR GESTIONARI FONDURI CINEGETICE

1. Nume gestionar

2. Date de contact

3. Persoana care a completat chestionarul, funcția

4. Vă rugăm menționați numărul și numele fondurilor pe care le gestionați

5. Populația de urs în cadrul fondului/fondurilor este:

☐ Rezidentă ☐ Prezentă sezonier ☐ Accidentală

6. În ce interval credeți că se încadrează populația pe care o gestionați:

☐ 1-5 ☐ 6-10 ☐ 11-20 ☐ 21-30 ☐ 31-40 ☐ 41-50 ☐ 51-60 ☐ 61-70 ☐ peste 70

7. Specificați câte female cu pui sub un an și pui de un an aveți pe fondurile gestionate

Fondul cinegetic Femele pui <1 an Femele pui > 1 an
 Fondul cinegetic Femele pui <1 an Femele pui > 1 an
 Fondul cinegetic Femele pui <1 an Femele pui > 1 an
 Fondul cinegetic Femele pui <1 an Femele pui > 1 an
 Fondul cinegetic Femele pui <1 an Femele pui > 1 an
 Fondul cinegetic Femele pui <1 an Femele pui > 1 an
 Fondul cinegetic Femele pui <1 an Femele pui > 1 an

8. Estimările se bazează pe :

☐ Studii proprii ☐ Date bibliografice ☐ Rapoarte oficiale ale altor instituții

Vă rugăm detaliați modul în care ați obținut informația:

9. Credeți că statutul actual de conservare al ursului brun este unul favorabil?

☐ Da ☐ Nu ☐ Nu știu

10. Va rugăm precizați pentru intervalul 2007-2012 câți urși (indivizi de urs) au fost recoltați legal în fiecare an pe fondurile gestionate:

2007 ind. 2008 ind. 2009 ind. 2010 ind. 2011 ind. 2012 ind.

11. Va rugăm precizați dacă pentru intervalul 2007-2012 aveți informații oficiale sau neoficiale câți urși (indivizi de urs) au fost braconati în fiecare an pe fondurile gestionate:

2007 ind. 2008 ind. 2009 ind. 2010 ind. 2011 ind. 2012 ind.

12. Va rugăm precizați care credeți că sunt amenințările principale la adresa speciei în fondul/fondurile cinegetice gestionate. Acordați câte un punctaj de la 1 la 10 pentru fiecare amenințare sau presiune prezentată în cele ce urmează:

Braconaj puncte
Exploatarea forestieră puncte
Colectare fructe de pădure..... puncte
Turism puncte
Turism cu ATV sau alte mijloace motorizate puncte
Dezvoltarea urbană puncte
Managementul cinegetic actualpuncte
Fragmentarea habitatuluipuncte
Alte amenințări:

13. Vă rugăm descrieți în câteva propoziții modul în care amenințările prezentate anterior pot afecta populația de urs pe fondurile gestionate:

14. Va rugam precizați pentru intervalul 2007-2012 câte pagube sau incidente in care au fost implicați urși, (inclusiv ucideri accidentale) au fost semnalate in fiecare an pe fondurile gestionate:

2007 2008 2009..... 2010..... 2011..... 2012.....

15. Credeți că managementul actual al ursului brun in județul Maramureș este unul eficient? Vă rugăm detaliați.

16. Credeți că managementul cinegetic in județul Maramureș este orientat spre menținerea unei populații viabile de urs sau este orientat strict spre obținerea unor venituri? Vă rugăm detaliați.

18. Credeți ca structura actuală a responsabilităților privind managementul ursului este în favoarea speciei? Daca NU, specificați cum vedeți dumneavoastră managementul instituțional?

19. Alte comentarii/observatii/propuneri/informații considerate importante de dumneavoastră.

CHESTIONAR CUSTOZI/ADMINISTRATOR ARII NATURALE PROTEJATE

1. Nume, cod, categorie arie naturala protejata, suprafata
2. Nume , adresă custode/administrator
3. Persoana care a completat chestionarul, funcția
4. Vă rugăm menționați de când sunteți custode/administrator al ariei naturale protejate
5. Vă rugăm menționați care este suprafata de pădure din cadrul ariei natural protejate și care e specia forestieră dominantă:

6. Aveți informații privind prezența speciei ursul brun (*Ursus arctos*) in aria natural protejată? *Dacă raspunsul e NU vă rugăm treceți direct la intrebarea 16*

7. Credeți că prezența populației în cadrul sitului este:

☐ Rezidenta ☐ Prezentă sezonier ☐ Accidentală

8. În ce interval credeți că se incadrează populația de urs in aria natural protejată:

☐ 1-5 ☐ 6-10 ☐ 11-20 ☐ 21-30 ☐ 31-40 ☐ 41-50 ☐ 51-60 ☐ 61-70 ☐ peste 70

9. Estimările se bazează pe :

☐ Studii proprii ☐ Date bibliografice ☐ Rapoarte oficiale ale altor instituții ☐ Gestionari fonduri cinegetice

Vă rugăm detaliați modul în care ați obținut informația:

10. Credeți că statutul actual de conservare este unul favorabil, la nivelul ariei natural protejate?

☐ Da ☐ Nu ☐ Nu știu

11. Va rugam precizați pentru intervalul 2007-2012 câți urși (indivizi de urs) au fost recoltați legal în fiecare an în aria natural protejată:

2007 ind. 2008ind. 2009.....ind. 2010.....ind. 2011.....ind. 2012.....ind.

12. Va rugam precizați daca pentru intervalul 2007-2012 aveti informații oficiale sau neoficiale câți urși (indivizi de urs) au fos braconăți in fiecare an în aria natural protejată:

2007 ind. 2008ind. 2009.....ind. 2010.....ind. 2011.....ind. 2012.....ind.

13. Va rugăm precizați care credeți ca sunt amenințările principale la adresa speciei în aria naturală protejată. Acordați cate un punctaj de la 1 la 10 pentru fiecare amenințare sau presiune prezentată în cele ce urmează:

Braconaj puncte

Exploatarea forestieră puncte

Colectare fructe de pădure..... puncte

Turism puncte

Turism cu ATV sau alte mijloace motorizate puncte

Dezvoltarea urbană puncte

Managementul cinegetic actualpuncte

Fragmentarea habitatuluipuncte

Alte amenințări:

14. Vă rugăm descrieți în câteva propoziții modul în care amenințările prezentate anterior pot afecta populația de urs din aria natural protejată:

15. Va rugăm precizați pentru intervalul 2007-2012 câte pagube sau incidente în care au fost implicați urși, au fost semnalate în fiecare an în aria natural protejată:

2007 2008 2009..... 2010..... 2011..... 2012.....

16. Credeți că managementul actual al ursului brun în județul Maramureș este unul eficient? Vă rugăm detaliați.

17. Credeți că managementul cinegetic în județul Maramureș este orientat spre menținerea unei populații viabile de urs sau este orientat strict spre obținerea unor venituri? Vă rugăm detaliați.

18. Credeți că structura actuală a responsabilităților privind managementul ursului este în favoarea speciei? Dacă NU, specificați cum vedeți dumneavoastră managementul instituțional?

19. Alte comentarii/observatii/propuneri/informații considerate importante de dumneavoastră.

Întocmit : Pop Ioan Mihai

Foto copertă: Pop Ioan Mihai

Data: noiembrie 2012

Beneficiar: WWF DCP Filiala Maramureș

Prestator: Biotools SRL

Proiect: “Granițe deschise pentru urși în Carpații României și Ucrainei”

Nr. contract: 038/IX din data de 01.08.2012